શ્રી

ભજનાવળી

હનુમાન ચાળીશા તથા હનુમાન અષ્ટક સાથે.

સુરત ખરાનપુરી ભાગળ, ભાજીવાળી પોળમાં, આવેલા શ્રી અનાવિલ બંધુ પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં ગોવિન્દજી દલ્લાભાઈ નાયકે છાપ્યું.

ઠે૦ ટાવર રોડ, ઔલચાની વાડી સામે—સુરત.

કીંમત બે આના.

ભજનાવળી

ભજન.

મનવા સંગત રંગત લાગે (૨)

શુક્લ વસ્ત્રને શ્યામની સંગે, કૃષ્ણ ડાઘ એક લાગે–મન૦
વાયસ સાથે શુકને રાખો, મધુરી વાણી વણી ભાગે–મન૦
નિર્વ્યસનીને વ્યસની સાથે વ્યસની ચિંતા જાગે–મન૦
જાર જુગારી સંગે રહેતાં, સદ્‌ગુણ સરવે ત્યાગે–મન૦
રેવા સજ્જનની સંગતથી, જન્મમરણ દુઃખ ભાંગે–મન૦

નરસીંહ મહેતા કૃત—પદ–રાગ, પ્રભાત—

જાગને જાદવા કૃષ્ણ ગોવાળીઆ, તુજ વિના ધેનમાં કોણ જાશે;
ત્રણસેં ને સાઠ ગોવાળ ટોળે મળ્યા, વડેરે ગોવાળીઓ કોણ થાશે.–જા.
દહિં તણા દેથરાં ઘી તણાં ઘેબરાં, કઢિઆલ દુધ તે કોણ પીશે;
હરિ તારો હાથિયો કાળીનાગે નાથિયો, ભુમિનો ભાર તે કોણ લેશે.–જા.
જમનાને તીરે ગૌધેન ચરાવતાં, મધુરીશી મોરલી કોણ વાસે;
ભણે નરસૈયો તારા ગુણ ગાઇ રીઝીયે, બુડતાં બાંહેડી કોણ સહાશે.–જા.

નરસીંહ મહેતા કૃત–પદ–રાગ, પ્રભાત—

રાત રહે જ્યાહરે પાછલી ખટઘડી, સાધુ પુરૂષને સુઇ ન રહેવું;
નિંદ્રાને પરહરી સમરવા શ્રીહરિ એક તું એક તું એમ કહેવું–રા.

જોગીયા હોય તેણે જોગ સંભાળવા, ભોગીયા હોય તેણે
ભોગ તજવા;
વેદીયા હોય તેણે વેદ વીચારવા, વૈષ્ણવ હોય તેણે કૃષ્ણ
ભજવા.—રા.
સુકવિ હોય તેણે શાસ્ત્ર ગ્રંથ બાંધવા, દાતાર હોય તેણે
દાન કરવું;
પતિવૃતા નારીએ કંથને પુછવું. કંથ કહે તે ચિત્ત ધરવું.—રા.
આપણે આપણા ધર્મ સંભાળવા, કર્મનો મર્મ તે
જોવો વિચારી;
નરસૈના સ્વામીને સ્નેહથી સમરતાં, ફેર નવ અવતરે
નર ન નારી.—રા.

આશારામ કૃત—પદ—રાગ—પ્રભાત—

પ્રભાતના પહોરમાં દીઠા ઠાકોરમાં, ઠીક ઠાકોર શું મન મોહ્યું;
રણછોડરાય છે ભક્ત ના'વા જાય છે, ગોમતી ગંગામાં
અંગ ધોયું.—પ્ર૦
ગોમતી ઘાટમાં હરી મળ્યાં વાટમાં, સેજ માં શામળે સામું જોયું;
નરહરિ નિરખીયા, પ્રેમથી પરખિયા પલક એકમાં પાપ
ખોયું.—પ્ર૦
દઇવત દેખાડીયાં ચૌદ રત્ન કહાડીયાં, કામ કેરૂ દુધ દોહ્યું;
વેદનિ વાતમાં સમુદરસાથમાં નાગને નેતરે નિર વલોવ્યું.—પ્ર૦

ગાડાણીજી લાવિયા ડંકપુર આવિયા, સર્વના મનમાં શુભ સોહ્યું;
સ્વામી આશારામના નવખંડ નામના, શામળે ચિત્તમાં
ચિત્ત મોહ્યું.–પ્ર૦

શ્રી તુલસીદાસ કૃત ભજન. રાગ–બીહાગ.

મ્હાનાની પત રાખ, પ્રભુ તારા મ્હાનાની પત રાખ;
મ્હાનારે માટે જો દુઃખ દેશો તો, કોણ જપે તારો જાપ.
—પ્રભુ.

રોહીદાસની તમે પાતરી લીધીને, નવ જોઇ જાત કે ભાત;
સોનાની માટે સનમુખ રહીને તમે નાઇ કહેવાયા નાંથ—પ્રભુ.
પ્રલ્હાદની તમે પ્રતિપાલણા કીધી ને, સ્થંભમાં પુર્યો વાસ;
તાતી કઢા તમે શીતળ કીધી, સુધન્વાને માટ—પ્રભુ.
પંચાળીનાં પટકૂળ પુર્યાને રાખી સભામાં લાજ;
સાગરમાંથી બુડતો રાખ્યો, રામ કહેતાં ગજરાજ.—પ્રભુ.
ઝે'ર, હતાં તેનાં અમૃત કીધાંને, આપ્યાં મીરાંને હાથ;
મે'તા ને માંડળીક મારવા ધાયો, તો કેદારો લાવ્યા
મધરાત.—પ્રભુ.
ભકતોનાં તમે સંકટ ભાંગ્યા ત્યારે દ્રઢ આવ્યો વિશ્વાસ;
તુળશીના સ્વામીને કહું કર જોડી પુરો અંતર આસ.—પ્રભુ.

નરસીંહ મહેતા કૃત. રાગ-પ્રભાત

સુખ દુઃખ મનમાં ન આણીએ, ઘટ સાથેરે ઘડીયાં;
ટાળ્યાં તે કોઇના નવ ટળે, રઘુનાથનાં જડિયાં.—સુખ.
નળરાજા સરખો નર નહી, જેની દમયંતી રાણી;
અડધે વસ્ત્રે વનમાં ભમ્યાં, ન મળ્યા અન્ન ને પાણી.—સુખ.
પાંચ-પાંડવ સરખા બંધવા જેને દ્રોપદી રાણી;
બાર વરસ વન ભોગવ્યાં, નયણે નિંદ્રા ન આણી.—સુખ.
સીતા સરખી સતી નહી, જેના રામચંદ્ર સ્વામી;
રાવણ તેને હરી ગયો, સતી મહા દુઃખ પામી—સુખ.
રાવણ સરખો રાજીયો, જેની મંદોદરી રાણી;
દશ મસ્તક છેદાઇ ગયાં, બધી લંકા લુંટાણી.—સુખ.
હરીશ્ચંદ્રરાય સતવાદીયો, તારાલોચની રાણી;
તેને વિપત પડી ઘણી, ભરીયાં નીચ ઘેર પાણી,—સુખ.
સગાળશા શેઠ વેહેવારીઓ, જેની ચંગાવતી રાણી;
કુંવર કેલઇયો વધેરીઓ નયણે ન આણ્યાં પાણી.—સુખ.
શિવજી સરખારે તપશ્રી નહી, જેને વજ્ર કછોટો;
ભોળવાયા ભીલડી થકી, તપમા ખામી ગણાણી.—સુખ.
હનુમાન સરખો મહા જતી, જેને વજ્ર કછોટો,
જાણ્યું તું રાજ આપશે, (પણ) આપ્યો તેલ કચોલો.—સુખ.
દુઃખ પડ્યું સર્વ દેવને, સમરયા અંતરજામી;
ભક્તવત્સલ ભુધરો, મહેતા નરસઇનો સ્વામી.—સુખ.

ભોજા ભગતનો ચાબખો:-

પ્રાણીઆ ભજી લેને કીરતાર આતો સ્વપ્નું છે સંસાર,
ધન દોલત અને માલ ખજાનો. પુત્ર અને પરિવાર,
તેતો તમે તજી જાશો, એકલા ખાશો જમના માર રે.-પ્રાણીયા
ઉચી મેડીને અજબ જરૂખા-ગોખ તણો નહી પાર;
છત્રપતી તો ચાલ્યા ગયા તેના બાંધ્યા રહ્યા છે બાર રે.-પ્રાણીયા
ઉપર ફુલડાં ફર ફરેને હેઠળ—શ્રીપૂળ ચાર;
ઠીક કરી એને ઠાઠડીમાં બાંધ્યો, પછી પુડે પડે પોકાર રે.-પ્રાણીયા
શેજ-તળાઇ વીના સુતો નહીને. કરતો હુન્નર હજાર;
બાળી બાળીને બાળશે, જેમ લોઢું બાળે લુહાર રે.-પ્રાણીયા.
શમનાન જઇને ચેહ ખડકી, તેઉપર કાષ્ટનો ભાર;
અગની મુકીને અળગા રહે પછી અંગે ઝરે અંગાર રે.-પ્રાણીયા.
સ્નાન કરવા સહુ ચાલીયા મળી નર સઘળાને નાર;
ભોજો ભગત કહે દશ હહાડા રોઇને, વળતી
મુકયા વીસાર રે.-પ્રાણીયા.

સુરદાસ. — રાગ, ભજન, પદ—

નાથ કેસે ગજકો બંધ છુડાયો, પ્રભુ એહી અચરજ
મોહે આયો...નાથ.
ગજ ઓર ગ્રાહ લડત જલ ભીતર, લડત લડત ગજ હાર્યો,
જવભર શુંઢ રહી જલ ઉપર તબ હરી નામ પુકાર્યો...નાથ
સબરીકે બોર સુદામાકે તાંદુલ, રૂચી રૂચી ભોગ લગાયો;

દુર્યોધનકો મેવો ત્યાગી, ભાજી વિદુર ઘર પાયો....નાથ.
પેઠ પાતાળ કાળી નાગ નાથ્યો, ફેણુપર નૃત્ય કરાયો,
ગીરી ગોવરધન કરપર ધારી, નંદ ઘર લાલ કહાયો....નાથ.
અજામેલ ગજ ગુનકા તારી દ્રોપદીકો ચિર પૂરાયો;
પયપાન કરતા પુતના મારી. કુબજાકો રૂપ બનાયો....નાથ.
ખોલી કોટડી પ્યાહલ ધાયો ગરૂડકો નહિ બોલાયો;
છુટો નહી રાધાજીકો કંગન, ઓ બલ કહાંરે ગુમાયો....નાથ.
જોગી જીનકો ધ્યાન ધરત હે ધ્યાન ધરત નહી આયો;
"સુરદાસ" પ્રભુ તિહારે મીલનકુ, જશોદાકી ધેન ચરાયો...નાથ.

કેલઈયાનું—ભજન.

શેઠ સગાળશા સાધુને સેવે વાણીઓ પાળે વ્રત.
ન મળ્યા સાધુ ને રહ્યા અપવાશી ટાળવાને આવ્યા તરત.
કૃષ્ણજી કુડીયા થઇનેરે વેશ અતીતનો લઇનેરે,
ચંગાવતીએ ચરણામૃત લીધા નવરાવીને નાથ.
પલંગ ઉપર પધરાવીને સ્વામી કીધા સનાથ,
ખાંતે ભોજન ખીરનાં કીધાંરે પીરસીને આગળ દીધાં.
ખીર રોટલી અમે જમતા નથી, નથી અન્નનો આહાર.
માઝન લોક અમે માંસના આહારી એમ બોલ્યા કીરતાર.
પાળો વચન બોલ્યા આવું સમજી લેજો સાધુ,
કસાઇ વાડે જઇ કરીને છુપાવી લાવ્યા માંસ.
ચંગાવતીએ રસોઇ સુધારી પીરસીઓ પરસાદ,

વાચુ ઢોળે નરને નારી જમો તમે દેવ મોરારી
અમેરે માટી માણુસની જમીએ પર માટી નવ ખ્યાર.
અઘોર પંથ રહેવું અમારે ખેલ ખાંડાની ધાર,
વાંણીડા વર્તજ ફળશેરે આવી અવિનાશી મળશે,
માંગ્યું વેચાતું માણુસ ન મળે હઇએથી નહી હાર,
માત પિતાએ પરીયાણુ કીધાં, કેલૈયો સંહાર.

બાતો તો રહેશે વીશેક કેલૈયો નાથને લેખે,
ભણાતો ગણાતો ભાગ્ય કેલૈયા, માન હમારી પતીત,
માત પીતા તારા મારવા બેઠા આંગણે આવ્યો અતિત.
એ શું બોલ્યા ગુરૂજી મારા માવીતર છોડયા કેમ જાય,
નવ માસ જેણે ઉદર રાખ્યો, ગુણ ઓશિંગણ થાય,
ભકિત મારી શીરને સાટેરે, શું થાશે મસ્તક માટે.

હું ભાગું તો ભોમી લાજે, ભોરીંગ ન ઝીલે ભાર.
મેરૂ સરીખા ડોલવા લાગે આકાશને આધાર.
મેહેરા પણ માઝા મુકેરે કેલૈયો સત્ય ન ચુકે.
માતાએ મુખનાં મીઠડાં લીધાં નાંખીને નીશ્વાસ.
આવતો ઘરમાં લીધોરે, મારવાને પરીયાણુ કીધો,
એ શું બોલ્યાં માતાજી મારાં નાખીને નીશાસો આજ.
સફળ મનખો કેલઈયાનો માંસ જમે મહારાજ,
ધન્ય ધન્ય આજનો દહાડો જુગતેથી જીવણને જમાડોરે.
માત પીતાએ બંને મળીને છેદ્યું કેલઇયાનું શીષ,

અણુઘટતી તો એણે કીધી જમાડવા જગદીશ.
ખેલ રચ્યો ખાશોરે પ્રભુ હવે પારણું કરો,
નાથ કહે મારી નજરે લાવો પુત્ર તમારો છે એહ.
મસ્તકની તમને માયા લાગી છે એમ અવીનાશી કેહ,
તમે છો નરને નારીરે જુઓ મન વાત વીચારીરે.
ખાંડણાં ખાંધો સુખેથી હસો, કોરા પાલવ પેર,
આંખમાં તમે આંજણા આંજો મનમાં ન આણો મહેર.
તમે છો સાચા સતીરે, એમ બોલ્યા જુના જતી,
મુસ્તક લઇ ખાંડણીયામાં ખાંડે પીતાને વળી માય.
આંખોમાં એમને આંસુ ન આવે, હરખે હાલરડાં ગાય.
ભોજનીઆં તો ભાવશું કીધારે પીરસીને આગળ દીધાં.
સત્યવાદી તમે સાચાં સતી, સત્ય અમારે છે એહ,
વાંઝીઆનું અમે જમતા નથી, એવું અવીનાશી કેહ.
તમે છો નરને નારી, જુઓ મન વાત વિચારી,
સગાળશાના મનમાં ચોરી, બીજું ન મળે બાળ,
ભગવાન અહીંથી ભુખ્યા જાય તો નીશ્ચે ખુટયા કાળ.
બંદગીઓ તો સંતની કરીએ, નીકર વણ માર્યા મરીએ,
સગાળશા કહે પુર્વ જન્મનાં પ્રગટયાં અમારાં પાપ.
ગુરૂ દુભાએ ગોતરી માર્યો મારેલાં માને બાપ,
ડુંગરીયે :દવ લગાડયો, તેં તો મારે છે ઓધાન,
ચંગાવતી કહે પાંચ :મહીનાનું મારે છે ઓધાન,

ભલે આવ્યા સ્વામી ભાવે અમારા તમ સરખું કામ
ધણી મેં તમને ધાર્યારે, તમે મારા ખેલ સુધાર્યા.
ચંગાવતીએ છરી લીધી પાળી મારવા પેટમાંય,
અચાનક નાઠા ઉઠીને બહુ નાગીએ ઝાઝી બાંય.
સાચી છે ટેક તમારીરે; માગો હવે કે દેવ મોરારી.
કેલઇયાને સજીવન કીધો બેઠો રમે છે બહાર,
પછી સતી બોલ્યાં વિચારી સુંદર દેજો ભક્તિ તમારી.
ભણતો ગણતો આવ્યો કેલઇયો લાગ્યો હરીને પાય,
માતાએ મોતીડે વધાવ્યો હૈડે હરખ ન માય.
દાતારે તો દરશન દીધાંરે લ્હાવા લાખેણાં લીધા,
સગાળશા શેઠ ચંગાવતીએ એવું ધરાવેલ નામ,
ભાણ પ્રતાપે ભણે રતનદાસ તેને તરછોડીએ કેમ,
મોહનજીને મળવાને માટેરે; જાવું વૈકુંઠની વાટે.

(ચેલઈયાનું હાલરડું.)

હુંરે તારે હાલરડે હડલાળ, બાળા ચેલઇયા જીવો ભાઈ
ચેલઇયા, ખમા ખમા. ટેક૦
હેરે, મારા નોંધારાના આધારરે,
બાળા ચેલઇયા જીવો ભાઇ. ચેલઇયા૦
હેરે, મારા આંખડીના રખવાળરે,
બાળા ચેલઇયા જીવો ભાઈ. ચેલઇયા૦

હેરે, મારે કણુ તો, ખૂટચા કોઠારરે,
બાળા ચેલઇયા જીવો ભાઇ. ચેલઇયા૦
એજી મારે હાલરડે હડતાળ,
કુંવર ચેલઇયા ખમા, ખમા, ચેલઇયા૦
એજી તારા મહેતાજી જુવે તારી વાટરે,
કુંવર ચેલઇયા ખમા, ખમા. ચેલઇયા૦

સાખી.

અમે જાણ્યું તું ચેલઇયાને પરણાવશું, જાડી જોડશુ જાન,
પણ ઓચીંતા મરણ આવીયાં, સ્વર્ગમાંથી ઉતર્યાં વૈમાન—બાળા૦
લીલી હોજો લીંમડી, એની શીતળ હોજો છાંય,
બંધવ રહેજો અબોલડા, તો પોતાની બાંય.—બાળા૦
કુવા ઢાંકણુ ઢાંકણું, જગની ઢાંકણુ જાર,
બાપનું ઢાંકણુ બેટડો, એમ ઘરનુ ઢાંકણુ નાર.—બાળા૦
ફુળ વીના ઝુરે પીપળી, એમ બંધવ વિનાની ઝુરે બહેન,
પુત્ર વિના ઝુરે માવડી, એજી તારે પીંગળે પડીએલ ખોટ.—બાળા૦
હે ઘર નમ્યું તો ભલે નમ્યું, વળી તું કયાં નમ્યો ઘરનો મોભ;
જેના ઘરમાંથી કપોતર ઉઠયાં, તેને જન્મો જન્મ
શોક.—બાળા૦

હે મેળામાં મેલો ફુભડો, તેથી મેલો લોભ,
તેથી મેલો શગાળશા વાણીયો, એ તો મુયે ન પામે
મોક્ષ.—બાળા૦

હાથે પેંચી હેમની, વળી ગળે એકાવન હાર,
જેને આંગણે નહીં દીકરા, હે તેનાં મંદીરીયાં સુનકાર.—બાળા૦
જળ વીનાની માછલી, ટોળા વછોઇ ગાય,
હરણ વછોઇ મૃગલી, એમ પુત્ર વછોઇ માય—બાળા૦
ભાઇ મરે ભવ હારીયે, બેહેની મરે દશ જાય.
બાળપણુમાં જેનાં માવતર મરે, તેને ચોદશના વાયુવાય.—બાળ.
ચેલઇયાને સજીવન કીધો, લાગ્યો પ્રભુને પાય,
સાજલના સ્વામીને ભેટતાં, પંડના પ્રાયશ્ચિત જાય.—બાળા૦

સતી રૂપાંદેનું ભજનઃ—આખ્યાન.

વાયક આવ્યાં ગુરૂવા દેશનાંરેજી, રૂપાંરાણી જમલે પધારોજી,
હું કેમ આવું ગુરૂ મારા એકલીજીરે, સુતો માલદે જાગેરેજી.
નીંદ્રા મંગાવું સારાનીરે, ઉપર અમર ઓછાડીરે હોજી,
સોડમાં સુવારૂં વાસુકી નાગનેરે, ખુણે ખાટ ઢળાવું રે હોજી.
વાળે વાળે મોતી પરોવીઆંજીરે, ટીલડી ચોડી લેલાટરે હોજી,
થાળ ભર્યો સગ મોતીડેજીરે, રમઝમ કરતાં ચાલ્યાં હોજી.
ત્યાંથી રૂપાંદે રાણી ચાલીયાંજીરે, આવ્યાં દોડીને દરવાજે હોજી.
ભાઈ પોળીયા વીરા વીનવું જીરે, તું તો સુતો છે કે જાગે હોજી.
કાંક સુતો કાંક જાગીઓજીરે, રાણી તમે કઠડે પધારોજી,
વ્રત રહીયાં એકાદશીનાંજીરે, ઇશ્વર પુજવાને જાવું હોજી.
તાળાં જડાવી જેરણ શેરનાંજીરે, કુચી માલા દરબાર હોજી,

ઉભી રહી અલખ આસધીચોરે, ખડક મારીને ખોલી બારીરેજી.
ત્યાંથી રૂપાંદે રાણી ચાલીયાંજીરે, આવ્યાં ધણીને દરબાર હોજી,
અલખ વધાવ્યો સાચે મોતીડજીરે, સોનીઓપતી પધરાવ્યા હોજી.
સઉ સંતોને હરો હરી સારેજીરે, ગુરૂને પ્રણામ હોજી,
આવ્યાં રૂપાંદે રાણીજીરે, જલહલ જોત્યું દરશાણી હોજી.
ચંદ્રવળી ચાલ્યા ગાંડીયાજીરે, સુતો માલાને જગાડયો હોજી,
ઉઠો રાણા ઉઠો રાજીયાજીરે, રાણીએ રાજ અભડાવ્યાં હોજી.
ઝટપ દઇને માલોજી જાગીયાજીરે, સોડામાં વાસુકી ધુંધાવ્યોજીરે,
કરડયો જતાં ઉગર્યોજીરે, ચંદ્રાવળી ભાગ હોજી.
ખડક ખાંડું લીધું હાથમાંજીરે, માલદે ક્રોધ કર્યો હોજી,
જોયાં મંદીર જોયાં માળીયાંજીરે, ઘોડાની ઘોડારૂં હોજી.
ત્યાંથી રાવળ માલો ચાલીયાજીરે, આવ્યા દોડીને દરવાજે હોજી,
ભાઇ પોળીયા વીરા વીનવુંજીરે, રાણીને જોતાં તે જાણીરે હોજી.
કાં સુતો કાં જાગીઓજીરે, મુજને ખબર નથીરેજી,
કોપ કરી ખાંડુ ફેરવ્યુંજીરે, પોળીએ પોળું ઉઘાડી હોજી.
ત્યાંથી રાવળ માલો ચાલીયાજીરે, આવ્યા રૂખીને દવાર હોજી,
પાછલી પછી તે ચઢીયોજીરે, નજરે રાણી ભાળી હોજી,
ગુરૂ મારા દેવંચીજીરે, જોત્યું ઝાંખી વરતાણી હોજી.
આપણા શહેરમાં કોઇ નહી નુગરો જીરે, માલદે પધાર્યાહોજી.
બરસીફલે મોજડીઉ ઉપાડીજીરે, માલદે ત્યાંથી ચાલ્યારે હોજી,
સઉંતોને હરી હરીજીરે, મારા ગુરૂને પ્રણામ હોજી,

ગુરૂ મારા દેવંચીજીરે, પઅની મોજડી પહેરાણીરે હોજી.
અઉગતોએ અલખ આરાધીયોજીરે,'સ્વર્ગથી મોજડી ઉતારીહોજી,
લો રૂપાદે પેરા મોજડીજીરે, કંઇ કેણુ કેવરાવ્યાંજીરે.
ત્યાંથી રાવળ માલોઆરાધીયોજીરે એકતો પોળીયાને માર્યો હોજી,
શીખું માગી રૂપાંદે ચાલ્યાંજીરે, આવીયાં દોઢીને દરવાજેહોજી.
ઉભાં રહી અલખ બોલિયાંજીરે, પોળીયાને સજીવન કીધો હોજી,
સાંકડીશેરીમાં સામો મળ્યે રેજી, સતીનો છેડલો ઝાલ્યો હોજી.
રાત અંધારી આંખો હું છેજું બેજી, રાણી તમે કઠડે પધાર્યાં હોજી.
વૃત રહ્યાં એકાદશીનાં જીરે, ઇશ્વર પુંજવા ગિયાં હતારે હોજી.
આપણા શહેરમાં નહિ પુલવાડીયું જીરે, ઢાલક ઢમકે પાણીહોજી.
પેલી વાડી સામુ શહેરમાંજીરે, બીજી ગઢ ગીરનાર હોજી,
ત્રીજી ધણીનાં ચોકમાં જીરે, ચોથી થાળીમાં ઠેરાણીજી.
ઝડપ લેઇ છેડલો તાણીઓજીરે, પુલડે છાબુ ભરાણી હોજી,
જે મારગડે તમે ગયાં હતાંજીરે, તે પંથ અમને બતાવો હોજી.
એ પંથ માહા દોહીલાજીરે, ખેલું ખાંડાની ધાર હોજી,
પેલો માર મોભી દીકરોજીરે, બીજો હંસલો ઘોડો હોજી.
ત્રીજો માર કવલીનો વાછડારેજી, ચોથી ચંદ્રાવળી રાણીહોજી,
ચાર મસ્તક લઇ આવજોજીરે, રાજપંથ બતાવું હોજી.
ત્યાંથી રાવળ માલો ચાલીયાજીરે, આવ્યા પોતાને મહેલે હોજી.
ચારનાં મસ્તક વાઢીયાંજીરે, આવ્યાં રૂપાંદેની પાસ હોજી.
ત્યાંથી રૂપાંદે ચાલીયાજીરે, આવ્યા ધણીને દ્વાર હોજી.
ગુરૂરે ગુરૂ મારા દેવંચીજીરે, મોટો ભુપ નમાવ્યો હોજી.

સર્વ ગતને હરી હરીજીરે, માલાનાં કાંકર્ણું ભર્યાં હોજી.
પેલો જીવાડયો માલી દીકરોજીરે, બીજી હંસલો ઘોડો હોજી.
ત્રીજો જીવાડયો કવલીનો વાછડોજીરે, એની માતાને ધાવેહોજી.
ચોથી જીવાડી ચંદ્રાવળીજીરે, એતો હરીની આરતી ઉતારેહોજી,
ભલે મળ્યો મેઘ ધારૂનાજીરે, મુવાં સજીવન કીધાં હોજી.
ગાય શીખે સુણે સાંભળે જીરે, વઇકુંઠ એનો વાસ હોજી.
મેઘ ધારૂં એમ બોલીયાજીરે, સં ાનો વઇકુઠ વાસ હોજી.

(ગંગાદાસનું ભજન પહેલું.)

મળ્યો મનુષ્ય જનમ અવતાર, માંઠ કરીને,
તમે ભજ્યા નહી ભગવાન હેત ધરીને,
તેથી ખાશો જમનો માર, પેટ ભરીને,
માટે રામ નામ સંભાર ....ટેક૦
ગઇ પળ પાછી ફેર નહિ આવે, મુરખ મુઢ ગમાર,
ભવસાગરની ભુલવણીમાં, વીતી ગયા જુગ ચાર,
ફેરા ફરીને.... ....મળ્યો૦
જઠરા અગ્નિમાં જુગતે રાખ્યો, નવ માસ નીરધાર;
સ્તુતી કીધી અલબેલાની, બહાર ધેર્યો અવતાર,
માયામાં મોહીને. ... .મળ્યો૦
કળજુગ કુડો રંગે રૂડો, કેતાં ન આવે પાર;
જપ તપ તીરથ કછુ ન કરીયાં, એક નામ આધાર,
શ્રીકૃષ્ણ કહીને. ....મળ્યો૦

ગુરૂગમ પાયો મનમેં સાચો, જુગતી કરી જહુરાય,
ગંગાદાસકુ જ્ઞાન બતાયો, રામદાસ મહારાજ
દયા કરીને.... ....મળ્યો૦

ભજન.

બાંધ્યા પ્રભુથી ન નેહા
હો જીવડા કરસો હવે તમે શું
બાંધ્યાં તે બંગલાને બાંધી વખારો
બાંધ્યા તે માળીઓને મેડા- એ જીવડા.
અહીંનું હશે તે અહીંઆંજ રહેસે ભાઈ
જમડાનાં આવસે તેડાં- ઓ જીવડા.
ભક્તીનાં ભોજન તમને ના ભાવ્યાં
ખાધા તે બરફીને પેંડા- ઓ જીવડા.
વરણાગીનો પાર ન રાખ્યો
ચાલ્યા છો વાંકાને ટેડા- ઓ જીવડા.
રાતે કે દિવસે પ્રભુને ભજ્યા નહિ
કીધા વ્યવહારના બખેડા- ઓ જીવડા.
સંસારના સગાથી બાંધી તે ગોઠડી
પ્રભુને મુકયા તે વિસારી- ઓ જીવડા.
હજીએ પ્રભુથી પ્રીત સાચી બાંધી લે
તો પાર ઉતારસે પ્રભુ ઓ જીવડા કરસો હવે શું.

અલ્યા ધન જોબનના માનમાંરે; શીદ બેશી રહયો. (૨)
અલ્યા માળા મેલીને મકાનમાંરે, શીદ પેશી રહયો. (૨)
નારી નઠારીને પ્યારી તેં માંની,
ગોરી ગુણુવંતીના ગાનમાંરે........શીદ

આમરસ દામ રસ, ચામરસ ચાખતાં.
રામરસ ચાખ્યો ન ગુમાનમાંરે.......શીદ.
ગાડીમાં ભુલ્યો, ને વાડીમાં ડુબ્યો;
તબલાં સારંગીના તાનમાંરે.........શીદ.
એક દિન વસમો આવશે તારે,
વસવું જઇને સ્મશાનમાંરે......શીદ.
અધિક અમલ તુજ હાથે ચડયો છે,
સમજી લે જે આ સાનમાંરે........શીદ.
રેવા રશિકની મહેર મળે તો,
ભક્તિનું ફળ છે જ્ઞાનમાંરે....શીદ.

ભજન.

સમજી લે તું સાધક વીર. (૨)

કરી સાધના ચઢવું સ્વર્ગે, કાં પડવું ભવ તીર—સમજી.
સાધે તેને વાધે સંપત્તિ, અડગ રહે નર ધીર—સમજી.
ભ્રષ્ટ થવાથી ઘણા ભટકયા છે, પરમેશ્વર કે પીર—સમજી.
કેણી સમ રેણી રાખે તો, ભાગે તારી ભીર—સમજી.
"રેવા" રંકનો સ્વામી મળશે, જ્ઞાન સરોવર તીર—સમજી.

શ્રી ગણેશાય નમઃ

અથ

શ્રી હનુમાન ચાલીસા.

દોહા

શ્રી ગુરૂચરણ સરોજ, નિજમન મુકુર સુધાર;
વરણું રઘુવર વિમલયશ, જો દાયક ફલ ચાર,
બુદ્ધિહીન તનુ જાનુકે, સુમિરો પવન કુમાર;
બલ બુદ્ધિ વિદ્યા દેહુ મોહિં, હરહુ કલેશ વિકાર.

ચોપાઈ

જય હનુમાન જ્ઞાન ગુણસાગર, જય કપીશ તિહું લોક ઉજાગર;
રામદુત અતુલિત બલધામા, અંજનિ પુત્ર પવનસુત નામા. ૧
મહાવીર વિક્રમ બજરંગી, કુમાત નિવાર સુમતિ કે સંગી; ૨
કંચન વર્ણ વિરાજ સુવેશા, કાનન કુંડલ કુંચિત કેશા. ૩
હાથ વજ્ર ઓર ધ્વજા બીરાજે, કાંધે મુંજ જનેઉ સાજે; ૪
શંકર સુવન કેસરી નંદન, તેજ પ્રતાપે મહા જગ વંદન. ૫
વિદ્યાવાન ગુણી અતિચાતુર, રામકાજ કરિબેકો આતુર;
પ્રભુચરણ સુનિ વેકો રસિયા. રામલખમણ સીતા મન બસિયા. ૬
સુક્ષ્મરૂપ ધરિ સિય દિખાવા બીકટ રૂપ ધારિ લંક જરાવા; ૭
ભીમ રૂપ ધરિ અસુર સંહારે, રામચંદ્ર કે કાજ સંવારે. ૮
આની સજીવન લક્ષમન જીવાએ, શ્રીરઘુબીર હૃદય ઉર લાયે; ૯
રઘુપતિ કીની બહુત બડાઇ, તુમ મમ પ્રિય ભરત સમ ભાઈ. ૧૦

સહસ્ત્ર વદન તુમરો યશ ગાવૈ, યસ કહિ શ્રીપતિ કણ્ઠ લગાવૈ; ૧૧
સનકાદિક બ્રહ્માદિક મુનીશા, નારદ શારદ શહત અહિસા. ૧૨
યમ કુબેર દિગપાલ જહાંતે, કબી કોવીદ કહી શકે કહાંતે; ૧૩
તુમ ઉપકાર સુગ્રીવહિ કીના, રામ મીલાયા રાજપદ દીન્હા ૧૪
તુમ્હરો મંત્ર વિભિષણ માના. લંકેશ્વર ભયે સબજગ જાના; ૧૫
યુગ સહસ્ર યોજન જોભાનુ, લીલા તાહી મધુર ફલ જાનુ. ૧૬
પ્રભુ મુદ્રિકા મેલી મુખ મંહી, જલધિલાંધી ગએ અચરજ નાહીં; ૧૭
દુર્ગમ કાજ જગતકે જે તે, સુગમ અનુગ્રહ તુમરે તે તે. ૧૮
રામ દુલારે તુમ રખવારે, હોતન આજ્ઞાબીન પૈઠારે; ૧૯
સબસુખ લહે તુમારી શરના, તુમ રક્ષક કો કાહુકો ડરના. ૨૦
અપના તેજ સંભારૌ આપૈ, તીનો લોક હાંકસે કાંપૈ; ૨૧
ભુત પિશાચ નિકટ નહિ આવે મહાબીર જબ તે નામ સુનાવે. ૨૨
નાશૈ રોગ હર સબ પીરા, જપત નિરંતર હનુમંત બીરા; ૨૩
સંકટસે હનુમાન છુડાવે, મન કર્મ બચન ધ્યાન જો લાવે. ૨૪
સબ પર રામ તપસ્વી રાજા, તાકે કાજ સકલ તુમ સાજા, ૨૫
ઔર મનોરથ જો કોઇ લાવે, તાસુ અમિતજી વનફલ પાવે. ૨૬
ચારો યુગ પરતાપ તુમારા, હે પરસિદ્ધ જગત ઉજીયારા, ૨૭
સાધુ સંતકે તુમ રખવારે, અસુર નિકંદન રામ દુલારે. ૨૮
અષ્ટસિદ્ધિ નવનિધિકે દાતા, અસવરદીન ન જાનકી માતા; ૨૯
રામ રસાયન તુમરે પાસા, સદા તુમ રઘુપતીકે દાસા. ૩૦
તુમરો ભજન રામજી પાવે, જન્મ જન્મકો દુઃખ બિસરાવે; ૩૧
અંતકાલ રઘુવર પુર જાઇ, જહાં જન્મ હરી ભકતી કહાઇ. ૩૨
ઔર દેવતા ચિત્તન ધરાઇ, હનુમંત સેસ બન સબ સુખ કરાઇ; ૩૩
સંકટ હરે મિટે સબ પીરા, જો સુમરે હનુમંત બલવીરા. ૩૪

જૈ જૈ જૈ હનુમાન ગુંસાઇ, કૃપા કરો ગુરૂ દેવકીનાઇ, ૩૫
યે શતબાર પાઠકર જો કોઇ, છુટે બંદી મહાસુખ હોઇ. ૩૬
જો યહ પઢે હનુમાન ચાલીશા, હોઇ સીદ્ધિ સાચા ગૌરીશા: ૩૭
તુલશીદાસ સદા હરી ચેરા, કીજે દાસ હૃદય મમ ડેરા. ૩૮

દોહા

પવન તનય સંકટ હરણુ મંગલ મુરતિ રૂપ; ૩૯
રામ લક્ષમણુ સીતા સહિત હૃદય બસો સુર ભુપ. ૪૦

ઇતિશ્રી હનુમાનચાલીસા સંપુર્ણ.

શ્રી ગણેશાય નમઃ

અથ સંકટ મોચન—હનુમાનાષ્ટક.

મત્તગંયદછંદ

બાલઃ સમે રવિ ભક્ષ કીયો, તબ તીનહુ લોક ભયો અંધીયારો;
તાહિ સુત્રાસ ભઇ સબ જગકો, યહ સંકટ કાહુ સુજાતનટારો.
દેવની આની કરી બીનતી, તબ છાંદીઓ રવિ કષ્ટ નિવારો;
કોનહીં જાનત હે જગમેંકપિ, સંકટ મોચન નામ તુમારો, ૧
બાલકિ ત્રાસ કપિસ બસે ગિરી, જાત મહાપ્રભુ પંથ નિહારો;
ચૌંકિ મહામુની શાપ દિયો તબ, ચાહિય કૌન બીચાર બીચારો.
કૈદ્રજ રૂપ લિયાય મહાપ્રભુ સો તુમ, દાસકો શોક નિવારો.—કો. ૨
અંગદકે સંગલે ન ગયે સીય, ખોજ કપીશ યે બેન ઉચારો;
જીવત ના બચી હે હમ સોજુ, બીના સુધિ લિય ઇહાં પગ ધારો;
હેરીથકે તટ સીંધુ સબે તબ, લે સીયકી સુધી પ્રાણુ ઉગારો--કો. ૩

રાવણ ત્રાસ દઇ સીયકો તબ, રાક્ષસી સોંકહી શોક નીવારો;
તાહી તાહી સમે હનુમાન મહાપ્રભુ જાય મહા રજનીચર મારો,
આહતી શીય અશોક સુઆગિસું; તબ દે પ્રભુ મુદ્રિ વીષાદ નીવારો—કો. ૪
બાણ લગ્યો ઉર લક્ષ્મણકે તબ પ્રાણ તજે સુત રાવણ મારો,
લે ગૃહ વૈદ્ય સુષેણ સમેત તબી ગીરી દ્રોણ સુવીર ઉપારો;
આની સંજીવની હાથ દઇ તબ, લક્ષ્મણકે તુમે પ્રાણ ઉબારો—કો. ૫
રાવણ યુદ્ધ અજાન કીયો તબ નાગકી પાસ સબ શીરડરો.
શ્રી રઘુનાથ સમેત સમે દલ. મોહ ભયો તબ સંકટ ભારો,
આની ખગેશ તબે હનુમાનજી, બાંધન કાટી સુત્રાસ નીવારો,—કો. ૬
બંધુ સમેત જબ અહિરાવણ, લૈ રઘુનાથ પાતાલ સીધારો;
દેવાહી પુજી ભલી વીધીસે બલી દેહુંસે મીલી મંત્ર બીચારો;
જાય સહાય ભયે તબહી. અહિરાવણ સેન્ય સમેત સંહારો—કો. ૭
કાર્ય કીયે બડે દેવનકે તુમ, વીર મહાપ્રભુ દેખ બીચારો,
કોનસુ સંકટ મોર ગરીબકો, જો તુમસો નહિ જાતહે ટારો,
બેગી હરો હનુમાન મહાપ્રભુ,
જો કછુ સંકટ હોય હમારો,—કો. ૮

દોહા

લાલ દેહ લાલીલસે, અરૂ ધરી લાલ લંગુર;
વજર દેહ દાનવ દલન, જય ! જય ! જય ! કપી શુર
યહ અષ્ટક હનુમાનકો. વીરચિત તુલસીદાસ,
ગંગાદાસ જી પ્રેમસો, પઢે હોય દુઃખ નાશ.

ઇતિ શ્રી ગોસ્વામી તુલસીદાસજી કૃત સંકટ મોચન હનુમાનાષ્ટક સંપુર્ણ-

સમાપ્ત.